

ROMÂNIA
MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

Nr. 791 223 / 01.10.2020

APROB

Klaus Werner/Johannis

PRESEDINTELE ROMÂNIEI

DEACORD

Ludovic Orban

PRIM-MINISTRU

MEMORANDUM

De la: Vasile-Florin CÎȚU, Ministrul finanțelor publice

Victoria Violeta ALEXANDRU, Ministru muncii si protectiei sociale

Nelu TĂTARU, Ministrul sănătății

Avizat: Marian Cătălin PREDOIU, Ministrul Justiției

Temă: aprobarea negocierii și a semnării Acordului de împrumut între Uniunea Europeană, în calitate de Creditor și România, în calitate de împrumutat, în valoare de 4.099.244.587 EUR; și semnarea acestuia de către ministrul finanțelor publice

În contextul crizei generate de pandemia de COVID-19, preocuparea crescută la nivelul UE de a sprijini capacitatea de răspuns a statelor membre (SM) la situațiile de criză cu care acestea se confruntă s-a transpus, printre altele, în crearea unui instrument european de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență ca urmare a apariției epidemiei de COVID-19 – (SURE), care ar trebui să genereze un răspuns adecvat la criza de pe piața muncii într-un mod coordonat, rapid și eficient. Instrumentul a fost instituit prin Regulamentul (UE) 2020/672 al Consiliului din 19 mai 2020 (Regulamentul SURE). Acesta stabilește condițiile și procedurile care permit UE să acorde asistență financiară unui

Nr. 201 21573/A.T.
Data 01.10.2020

ROMANIA	
ADMINISTRATIA PREZIDENTIALA	
DEPARTAMENTUL POLITICA EXTERNA	
INTERPRETE	<u>DAE/12/14</u>
DATA	<u>02.10.2020</u>

DAE/353/06.10.2020.

SM care este afectat sau grav amenințat de o perturbare economică gravă cauzată de pandemia de COVID-19 pentru finanțarea, în principal, a cheltuielilor în cadrul schemelor privind programele flexibile de muncă sau a măsurilor similare menite să protejeze angajații și persoanele care desfășoară o activitate independentă, reducând astfel incidența șomajului și pierderea veniturilor, precum și pentru finanțarea, în subsidiar, în cadrul anumitor măsuri legate de sănătate, în special la locul de muncă.

Astfel, toate cheltuielile efectuate începând cu 1 februarie 2020 sau cele programate a fi efectuate în scopurile definite în cadrul SURE sunt considerate cheltuieli eligibile. Asistența financiară oferită tuturor SM în vederea acoperirii acestui tip de cheltuieli are o valoare totală de 100 mld. EUR, sumă care se distribuie acestora, la cerere, sub formă de împrumuturi.

În acest context, în baza aprobării Guvernului României s-a solicitat CE, conform cererii de finanțare din data de 7 august 2020, acordarea unui împrumut, în valoare de 4.099.244.587 EUR, în cadrul instrumentului SURE, pentru susținerea următoarelor măsuri propuse de partea română și eligibile în cadrul SURE, conform evaluării prealabile a CE:

1. măsura privind susținerea indemnizațiilor de care beneficiază salariații, în cuantum de 75% din salariul de bază corespunzător locului de muncă ocupat (dar nu mai mult de 75% din câștigul salarial mediu brut¹), acordată conform prevederilor *Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 30/2020 pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru stabilirea unor măsuri în domeniul protecției sociale în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, cu modificările și completările ulterioare*;
2. măsura privind rambursarea unei părți din salariu, suportată din bugetul asigurărilor pentru șomaj, reprezentând 41,5% din salariul de bază, (dar nu mai mult de 41,5% din câștigul salarial mediu brut) acordată conform prevederilor *Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 92/2020 pentru instituirea unor măsuri active de sprijin destinate angajaților și angajatorilor în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, precum și pentru modificarea unor acte normative*;
3. măsura privind rambursarea aranjamentelor de muncă flexibile ca urmare a reducerii programului de muncă de către angajator cu până la 50% din orele de muncă prevăzute în contractul individual de muncă, acordată conform prevederilor *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 132/2020 privind măsuri de sprijin destinate salariaților și angajatorilor în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, precum și pentru stimularea creșterii ocupării forței de muncă*;
4. măsura privind acordarea unor indemnizații unor categorii profesionale precum persoane fizice autorizate, avocați, cooperative, structuri sportive, persoane fizice care obțin venituri exclusiv din drepturi de autor și drepturi conexe, care întrerup activitatea din cauza efectelor SARS-CoV-2 pe perioada stării de urgență, acordată conform prevederilor *Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 30/2020*;
5. măsura privind acordarea unor indemnizații unor categorii de profesioniști, a căror activitate a fost redusă ca urmare a pandemiei COVID-19, acordată conform *Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 132/2020*;
6. măsura privind acordarea unei sume de 35% din remunerația cuvenită/ zi de muncă, suma ce va fi plătită zilelor de beneficiarului de lucrări și decontată ulterior, acordată conform *Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 132/2020*;
7. sporul pentru munca suplimentară prestată în perioada situației de urgență peste programul normal de lucru de către personalul structurilor de specialitate ale Institutului Național de Sănătate Publică și direcțiilor de sănătate publică județene și/ sau direcția de sănătate publică din București, acordat conform *Ordonanței de urgență a Guvernului 11/2020 privind stocurile de urgență medicală, precum și unele măsuri pentru instituirea carantinei*;

¹ prevăzută în Legea nr. 111/2019 privind sistemul asigurațiilor sociale de stat pe anul 2020 nr. 6/2020

8. majorarea acordată suplimentar drepturilor salariale cuvenite, pentru îngrijirea copiilor acordat angajaților sistemului național de apărare, penitenciarelor, unităților de sănătate publică și altor categorii stabilite prin ordine ministeriale, conform prevederilor art. I, alin.(6) din *Ordonanța de urgență a Guvernului 30/2020*;
9. sporul pentru condițiile deosebit de periculoase acordat personalului medical ca recunoaștere a meritelor acestora, acordat conform prevederilor *Legii nr. 56/2020 pentru recunoașterea meritelor personalului medical participant la acțiuni medicale împotriva COVID-19*.

Valoarea totală netă estimată a acestor măsuri² se ridică conform estimărilor Ministerului Muncii și Protecției Sociale (MMPS) și respectiv Ministerului Sănătății (MS) la cca. 19,8 mld. Lei (reprezentând echivalentul a 4,099 mld. EUR).

Prin Decizia de punere în aplicare a Consiliului Uniunii Europene (UE) nr. 10336³, s-a propus acordarea unui împrumut României, în cadrul instrumentului SURE, în valoare de 4.099.244.587 EUR, conform solicitării părții române din 7 august 2020, astfel cum este prezentat mai sus.

Decizia de a acorda asistență financiară a fost luată ținând seama de nevoile existente și așteptate ale României conform cererii părții române, aplicând în același timp principiile egalității de tratament, solidarității, proporționalității și transparenței între statele membre.

Potrivit Regulamentului 672/2020, Decizia Consiliului UE face referire și la caracteristicile împrumutului, astfel cum au fost propuse de Comisie (similar tuturor țărilor membre) și convenite cu partea română, după cum urmează:

- ◀ perioada de valabilitate a asistenței financiare acordate este de 18 luni de la data intrării în vigoare a Deciziei (respectiv până în martie 2022);
- ◀ împrumutul poate fi tras în maximum opt tranșe (o tranșă poate fi disponibilizată într-una sau mai multe trageri, în funcție de opțiunea împrumutatului); valoarea tranșelor (și/sau a tragerilor) și calendarul de disponibilizare vor fi stabilite de Comisie, prin consultare cu statul membru;
- ◀ maturitatea medie a împrumutului este de 15 ani⁴;
- ◀ împrumutul/tranșele vor fi acordate în aceiași termenii financiari în care Comisia s-a împrumutat de pe piață pentru disponibilizarea tranșei respective, la care se adaugă eventuale costuri/cheltuieli efectuate de Comisie pentru contractarea respectivei finanțări⁵. În vederea mobilizării asistenței financiare, potrivit Regulamentului, Comisia este împuternicită să se împrumute de pe piețele de capital sau de la instituții financiare internaționale în numele UE, la momentul cel mai potrivit astfel încât să optimizeze costul finanțării și să își păstreze reputația de emitent al UE pe piețe, reputație care este susținută și întărită prin garantarea de către SM a riscului suportat de UE, prin garanții irevocabile, necondiționate și la cerere. Acest fapt s-a realizat prin semnarea între Comisie și fiecare SM în parte a unui acord de garanție voluntară, prin care acestea garantează solidar 25% din totalul asistenței financiare;
- ◀ împrumutul va raporta periodic Comisiei, din 6 în 6 luni după publicarea Deciziei, cheltuielile planificate în cadrul măsurilor eligibile, până când acele cheltuieli au fost efectuate/finalizate.

Toate aceste elemente au fost concretizate în proiectul Acordului de împrumut transmis de Comisie, astfel cum este prezentat în Anexa nr. 1 la Memorandum, care urmează a se

² După cum este cunoscut, precum și a sumelor alocate acestor măsuri din fonduri europene nerambursabile
³ Decizia de punere în aplicare a Consiliului nr. 10336/20 privind acordarea unui sprijin temporar României în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 pentru atenuarea riscurilor de șomaj în situația de urgență generată de epidemia de COVID-19
⁴ Maturitatea maximă a unei tranșe poate ajunge până la 30 ani
⁵ Costul de finanțare se va calcula pe baza cotațiilor mid-swap corespunzătoare maturității plus o marjă de până la 100 puncte de bază

încheia între Uniunea Europeană, prin Comisia Europeană, în calitate de Creditor și România, prin Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de Împrumutat.

În cursul lunii septembrie 2020, direcțiile de specialitate ale Comisiei au organizat discuții tehnice cu echipele țărilor membre pentru prezentarea Acordului de împrumut, precum și pentru clarificarea unor elemente specifice privind derularea împrumutului, astfel cum au fost propuse de SM. Totodată, au avut loc consultări între părți în vederea clarificării unor aspecte/detalii tehnice legate de tragerea sumelor împrumutului, precum și de monitorizarea/raportarea cheltuielilor efectuate de SM în cadrul măsurilor eligibile menționate mai sus, care stau la baza tragerilor în cadrul împrumutului. Menționăm că pe parcursul acestui proces au fost consultate în prealabil și MMPS, MS, precum și Banca Națională a României (BNR).

Măsurile eligibile cuprinse în cadrul împrumutului, se implementează de către MMPS, prin structurile din subordine, și respectiv MS, prin instituțiile beneficiare ale măsurilor respective, conform actelor normative de aprobare a acestora, cărora le revine, în mod corespunzător, responsabilitatea derulării și monitorizării măsurilor. Tragerile în cadrul împrumutului vor fi efectuate de Ministerul Finanțelor Publice (MFP) conform prevederilor Acordului de împrumut, într-un cont în euro deschis la BNR. Sumele astfel trase vor fi utilizate ulterior pe măsura necesităților de finanțare a deficitului bugetului de stat și refinanțării datoriei publice guvernamentale, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare.

Pe parcursul implementării acordului de împrumut MFP va colabora cu MMPS și MS în vederea aplicării prevederilor acestuia, inclusiv pentru justificarea tragerilor din împrumut pe baza cheltuielilor efectuate de aceste instituții în cadrul măsurilor eligibile conform actelor normative de aprobare a acestora.

Plata serviciului datoriei publice aferent împrumuturilor, respectiv rambursarea capitalului, achitarea dobânzilor, comisioanelor și a altor costuri aferente împrumuturilor se asigură, conform legislației în vigoare privind datoria publică, prin mecanismul aferent finanțării rambursabile contractate de Guvern, prin MFP, în vederea finanțării deficitului bugetului de stat, refinanțării și rambursării anticipate a datoriei publice guvernamentale.

Textul acordului de împrumut, astfel cum a fost transmis de Comisie urmare consultării cu SM este standard și reflectă prevederile Deciziei Consiliului nr. 10336 și ale Regulamentelor UE relevante aplicabile⁶. Acesta este aplicabil în mod similar în același format tuturor statelor membre. Ca urmare, eventualele elemente tehnice care ar putea interveni în funcție de evoluția discuțiilor dintre CE și celelalte SM și care nu conduc la modificări de fond se clarifică în mod corespunzător de MFP în colaborare cu instituțiile implicate, și echipa CE, după cum va fi necesar.

Având în vedere necesitatea parcurgerii etapelor interne în regim de urgență, pentru a permite intrarea în vigoare a Acordului și implicit asigurarea posibilității accesării sumelor împrumutului conform necesităților de finanțare, în cel mai scurt timp, în cursul anului 2020 și luând în considerare faptul că Acordul de împrumut, astfel convenit între părți nu va conține diferențe substanțiale de fond față de forma anexată, se propune negocierea și semnarea Acordului într-o singură etapă.

Față de cele de mai sus, supunem spre aprobare:

- negocierea Acordului de împrumut între Uniunea Europeană, în calitate de Creditor și România, în calitate de Împrumutat, în valoare de 4.099.244.000 EUR, în baza documentului

⁶ cum ar fi Regulamentul 2020/672, Regulamentului 2018/1046

anexat; și în cazul în care textul astfel convenit nu va conține diferențe substanțiale de fond față de versiunea anexată, semnarea acestuia de către ministrul finanțelor publice.

În condițiile în care finanțatorul va solicita părții române depline puteri pentru semnarea Acordului, în baza prezentului Memorandum, MFP va solicita Ministerului Afacerilor Externe eliberarea acestora în mod corespunzător.

După semnare, Acordul de împrumut va fi aprobat conform legislației în vigoare.

La nivelul Comisiei Europene se așteaptă intrarea în vigoare a împrumuturilor acordate SM în cadrul instrumentului SURE, în cel mai scurt timp și implicit demararea procesului de disponibilizare a sumelor din împrumuturi, în funcție de cererile statelor membre, în cursul anului 2020.

